

Vroegmoderne tijd

7 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Door de beschrijving krijgen Europeanen informatie over de (hoogstaande) cultuur in Amerika / ontdekken Europeanen dat er een cultuur bestaat waar zij nog nooit van hebben gehoord, wat bijdraagt aan het aanpassen van het eurocentrisch (of een omschrijving daarvan) wereldbeeld. 2
- In de beschrijving wordt verteld over een opperhoofd dat een grote hoeveelheid goudpoeder heeft, zodat Europeanen haastig/in groten getale naar Amerika trekken om mee te profiteren van deze rijkdom (wat bijdraagt aan de snelle Europese expansie). 2

Opmerking

Alleen als het antwoord telkens een combinatie bevat van een juist voorbeeld van (bij de eerste deelvraag) een verandering van wereldbeeld en (bij de tweede deelvraag) uitleg voor de snelle expansie en een daarbij passende verwijzing naar de bron, worden scorepunten toegekend.

8 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Een uitgangspunt van *bonum commune* was dat bestuur zich moest inzetten voor het algemene goed/het welzijn van het volk, zodat het stadsbestuur de politieke boodschap wilde overbrengen dat een bestuurder die de burgers benadeelde, bestraft werd (net als Valerianus). 2
- De keuze voor een afbeelding van een verhaal uit de Oudheid paste bij de 'heroriëntatie op de klassieke oudheid' / bij de interesse in de klassieke oudheid (tijdens de Renaissance). 1

Opmerking

Alleen als het antwoord op de eerste deelvraag een combinatie bevat van een juist uitgangspunt van bonum commune met een daarbij passende politieke boodschap van het stadsbestuur, worden scorepunten toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

9 maximumscore 3

Kern van een juist antwoord is:

- Deze manier van verdelen versterkte oligarchisering omdat de bestuursfuncties alleen onder (een beperkte groep) regenten(families) werden verdeeld. 1
- Met dit verzoek voorkwamen de regenten dat de stadhouder werkelijk invloed had op de verdeling van de functies in het gewest, waarmee het particularisme (of een juiste omschrijving hiervan) werd gehandhaafd. 2

Opmerking

Alleen als het antwoord op de tweede deelvraag een combinatie bevat van een juist voorbeeld van gewestelijke politieke continuïteit en een verwijzing naar het uitsluiten van de stadhouder, worden scorepunten toegekend.

10 maximumscore 4

Kern van een juist antwoord is:

- Door de *committees of correspondence* wordt het verzet tegen de Britten gecoördineerd/geïnitieerd / groeit het verzet tegen de Britten (omdat revolutionairen in verschillende steden met elkaar in contact komen/blijven). 1
- Als kritiek is te geven dat als de Britse Kroon (de uitvoerende macht) de rechters (de rechterlijke macht) betaalt, er geen sprake is van scheiding der machten (omdat de rechters onder invloed komen van de uitvoerende macht). 1
- Het *committee of correspondence* in Boston onderschrijft het verlichtingsidee van natuurrechten, 1
- door te stellen dat mensen/christenen/onderdanen onvervreembare rechten hebben. 1

Opmerking

Alleen als bij de derde deelvraag een juist verlichtingsidee wordt genoemd, wordt 1 scorepunt toegekend aan een daarbij passende verwijzing naar het pamflet.

11 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is:

Het standpunt van de demonstranten dat de stadhouder veel macht heeft gekregen / dat de slechte staat van het land te wijten is aan het gebrek aan een grondwettelijke relatie tussen burgers en bestuurders, past bij:

- 'rationeel optimisme en een 'verlicht denken' dat wordt toegepast op alle terreinen van de samenleving: godsdienst, politiek, economie en sociale verhoudingen'. 1
- 'de democratische revoluties in westerse landen met als gevolg discussies over grondwetten, grondrechten en staatsburgerschap'. 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De prent is gemaakt nadat het bestuur van Frankrijk door Napoleon is overgenomen / Napoleon het Directoire afschaft. 1
- De mening die Chataignier weergeeft is dat Frankrijk/het Franse volk door de machtsovername van Napoleon gered wordt / een beter leider/bestuur krijgt, 1
- door (een van de volgende): 1
 - af te beelden dat Napoleon Frankrijk richting gerechtigheid / eenheid / vrede / overvloed leidt.
 - af te beelden dat Napoleon voorkomt dat Frankrijk door het 'revolutionaire fanatisme'/onwetendheid in de samenleving in de afgrond wordt getrokken.
 - Napoleon 'steun en toeverlaat van Frankrijk' te noemen.

Opmerking

Alleen als het antwoord op de tweede deelvraag een juiste mening van Chataignier bevat, wordt 1 scorepunt toegekend aan een daarbij passende verwijzing naar de prent.